

Inleiding

De Stichting van Ostade (voormalig West End) is opgericht in 1932. In 2007 is de huidige speeltuin, een Deltaplanspeeltuin, geopend. De Stichting is beheerder van zowel het wijkcentrum, het Kostverloren Kwartier, als de speeltuin.

Een mooie combinatie, die veel mogelijkheden biedt voor activiteiten in de wijk Kostverloren. De speeltuin wordt zeer intensief gebruikt door De Petteflet_school (350 leerlingen), Huis de B (buitenschoolse opvang, ca. 200 kinderen) en de jeugd uit de wijk. Dit maakt de speeltuin tot één van de meest gebruikte speeltuinen van Groningen.

Stichting Van Ostade

Naast het bestuur zijn vele vrijwilligers actief voor de Buurt- en Speeltuinstichting van Ostade. Zij regelen naast het beheer van het buurgebouw en de tuin dat er een breed scala aan activiteiten in het buurthuis en de tuin wordt georganiseerd.

In en rond het gebouw valt van alles te doen voor de wijkbewoners en met enige regelmaat worden activiteiten een combi van het gebruik van de speeltuin tezamen met het buurtcentrum. Diverse vaste clubs maken gebruik van het centrum: op dit moment is het Kostverloren Kwartier bijna vol geprogrammeerd.

Het bestuur probeert samen met de vrijwilligers dat minimaal één keer per maand diverse evenementen te organiseren, onder andere: lezingen, theatervoorstellingen, wijnproeverijen, kerstdiners, busreizen, poëzieavond, Paasviering voor kinderen en hun ouders en het geven van concerten. De kosten voor de bezoekers worden zo laag mogelijk gehouden. Vaak wordt een financieel beroep gedaan op onder andere Thuis in Kostverloren, Oranje Fonds, en de wijkorganisaties.

De Stichting organiseert en coördineert deze activiteiten samen met de Huurdersvereniging Kostverloren. Er wordt ook nauw samengewerkt met Huis de B, de Petteflet, de Speeltuincentrale en alle wijkorganisaties, waaronder de Wijkraad.

Doelstelling

Stichting Van Ostade draait volledig op vrijwilligers en ondersteunt activiteiten in de wijk Kostverloren met als doel het behoud en de verbetering van de leefbaarheid in de wijk.

Doelgroep

Van Ostade vindt het belangrijk dat iedereen zich welkom voelt en een plekje krijgt. Doelgroep zijn alle bewoners van Kostverloren-Schildersbuurt, alle wijkorganisaties en scholen, zoals Openbare Jenaplan Basisschool Petteflet en Huis de B. Wij richten ons hierbij in het bijzonder op de sociaal en financieel kwetsbare groepen mensen. Te denken valt aan eenzame ouderen, bewoners met een laag inkomen en werkzoekenden. De uitbreiding bedient een brede doelgroep op één locatie. Spelen, bewegen, sporten en elkaar ontmoeten.

Openingstijden

De speeltuin is openbaar toegankelijk en kent geen openingstijden. Het buurtcentrum is op door de weekse dagen geopend en in weekenden wordt het gebouw regelmatig verhuurd.

De speeltuin: Aanvulling op wat al is

De speeltuin ligt op een centrale locatie in de wijk Kostverloren en is eenvoudig te bereiken voor inwoners uit Kostverloren-Schildersbuurt. Er is al een mooie, traditionele natuurlijke grote speeltuin aanwezig op het terrein zelf en er zijn verschillende bankjes en prullenbakken. De omgeving is groen en sluit perfect aan op het duurzame karakter van de groene ambities van de gemeente. Er loopt een wandelpad om het terrein heen waar veel hardlopers en wandelaars gebruik van maken. Aan de Adriaan van Ostadestraat zijn voldoende parkeermogelijkheden, mochten gebruikers met de auto komen.

De buurt is volop in beweging. Zo krijgt de wijk nieuwe bewoners in de herbouwde Vermeerstraat. Dicht bij de speeltuin, op steenworp afstand, wordt Westerwal binnenkort bewoond en wordt er flink gebouwd aan het Reitdiep. Het ontwikkelen van een mooie, grote speeltuin met veel faciliteiten past goed bij de positieve ontwikkelingen, zoals de wijk en de directe omgeving nu doormaakt.

Probleemstelling

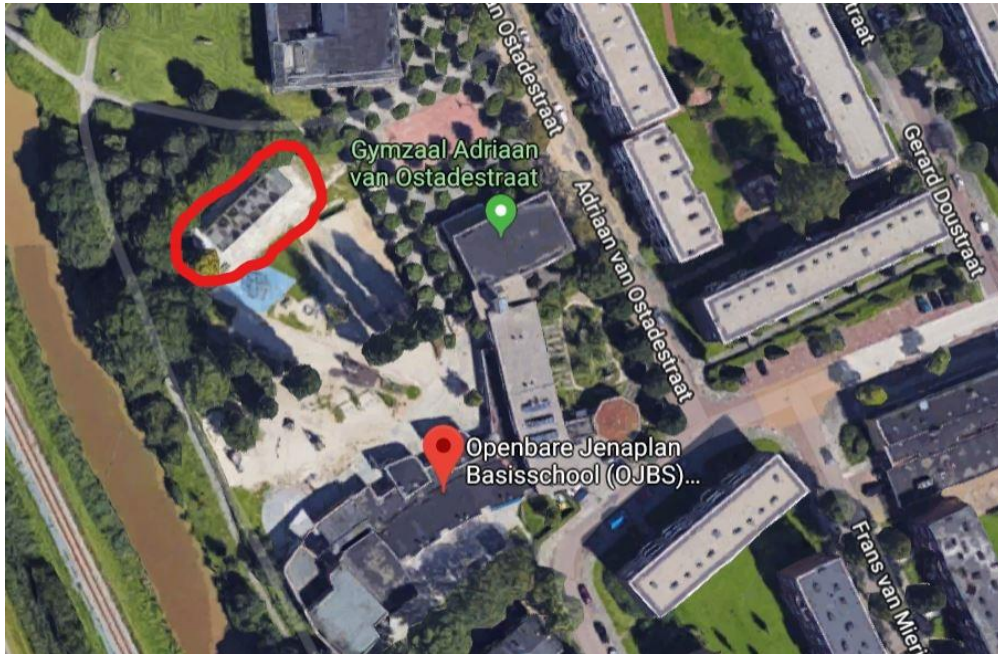
De speeltuin, zoals die er nu uitziet, is een mooie traditionele tuin met speeltoestellen en zitgelegenheid. Op het terrein is ruimte vrijgekomen nadat de noodlokalen zijn verwijderd. Het betreft een aanzienlijk stuk grond. Niet alleen is er fysiek ruimte vrijgekomen, er is binnen de speeltuin en wijk ook ruimte voor ontwikkeling en verbetering. Daarom heeft het Stichtingsbestuur de wensen en behoeften van de diverse verenigingen en de bewoners geïnventariseerd om te zien wat op het moment nog aan de speeltuin ontbreekt. Daarbij is gekeken naar de samenstelling van de wijk en te verwachten demografische ontwikkelingen. Duidelijk is geworden dat behoefte is aan een uitbreiding binnen de bestaande speeltuin. Met de uitbreiding wordt, naast de al aanwezige traditionele speeltoestellen, zoals schommels, klimrek en een speelhuisje, een nieuwe speelwaarde aan de speeltuin toegevoegd: de waarde van het natuurlijk spelen.

Figuur 1: Vrijgekomen stuk grond in de speeltuin

Beheer en onderhoud

Het terrein waar de uitbreiding gerealiseerd gaat worden, is eigendom van de gemeente Groningen en wordt beheerd door de Stichting (*Op de foto hieronder in het rood omcirkelt*). Zij hebben aangegeven positief tegenover burgerinitiatieven als deze te staan. De Stichting is verantwoordelijk voor het toezicht en onderhoud van de uitbreiding, in samenwerking met de Speeltuinentrale. Het groenonderhoud wordt bijgehouden (dagelijks op locatie) en door professioneel groenbedrijf E-Plant.

Figuur 4: In rood omcirkeld: vrijgekomen stuk grond in de speeltuin, plek voor de uitbreiding

Natuurlijk spelen

‘Natuurlijk spelen’ speelt in op de verschillende thema’s die spelen in de wijk en hun bewoners. Het past ook binnen de omgevingsvisie en ambities van de gemeente Groningen. Ruimte is schaars in de stad en met een geschatte toename van de bevolking is het belangrijk om de bestaande ruimte goed en functioneel in te richten.

Sommige onderdelen van de uitbreiding bevatten speel- en spel elementen, zodat kinderen worden geprikkeld om eigen spelvormen te bedenken. Hun creativiteit wordt aangewakkerd door het speelparcours wat tussen de bomen in het nieuwe deel is vormgegeven. Onderdelen als keien, evenwichtsstammen en stelten motiveren niet alleen om nieuwe spellen te bedenken, maar ook om te bewegen. Het parcours bevat ook elementen die volwassenen aanmoedigen om de plek als sport- en beweegplek te gaan gebruiken. Bij een speeltuin denkt men gauw aan toestellen voor kinderen. De uitbreiding die wij voor ogen hebben gaat verder dan dat.

Toegankelijkheid

We hechten veel waarde aan dat de speeltuin toegankelijk is voor zo veel mogelijk bewoners. Wij hebben daarom verschillende groepen bewoners in kaart gebracht en hierop de inrichting en de beoogde locatie bepaald. Bij het ontwikkelen van de nieuwe plannen gaan wij gebruik

maken van bestaande faciliteiten, namelijk de speeltuinvoorzieningen, de (hardloop)routes/wegen die naar de speeltuin leiden en de al gesitueerde bankjes en prullenbakken. Deze bestaande faciliteiten worden aangevuld met nieuwe paden en toestellen. Dit maakt de ontmoetingsplek straks voor iedereen – kleine kinderen, studenten en ouderen maar ook voor bijvoorbeeld kinderwagens, rollators en rolstoelen toegankelijk.

Duurzaamheid

De uitbreiding van de huidige tuin heeft een duurzaam karakter. Het groen in het gebied wordt niet verder aangetast en zo mogelijk zelfs verbeterd doordat we gebruik maken van bestaande faciliteiten en ruimte. Een belangrijk gegeven in tijden van klimaatverandering.

Wij hopen als Stichting een nieuw stuk speeltuin te creëren, die bestaat uit:

- 1) **Een plek voor de allerkleinsten.** De aanwezige speeltoestellen zijn voor peuters vaak een maatje te groot. In het ontwerp is voor hen een wereldje gecreëerd. Afgeschermd van de grote speeltuin. Hierin vinden ze ruimte om te bewegen op verschillende manieren.
- 2) **Een groene plek.** Het natuurlijk spelen krijgt vorm in een zeer plantrijke omgeving, die uitdrukking geeft aan de wens om de wijk meer te vergroenen. In het oog springende, gevarieerde plantvakken, bomen en heesters geven een welkom gevoel, dragen bij aan biodiversiteit en verkoelen de omgeving. Strategisch geplaatste bomen geven schaduw op de juiste plek. De beplanting geeft beschutting, maar is overzichtelijk.
- 3) **Ruimte voor ontmoeting.** Op deze groene plek kunnen ouders elkaar ontmoeten, terwijl de kinderen spelen. Ook voor andere wijkbewoners is er motivatie om naar de speeltuin te komen, omdat er enkele schaaktafels worden geplaatst. Zo is de speelplek niet enkel voor spelen, maar een plek die de wijk samenbrengt.

Figuur 2: Schetsontwerp uitbreiding in samenwerking met Donker Design en De Speeltuincentrale

Bewoners- en kinderp participatie

De speeltuin is een plek van en voor iedereen in Kostverloren-Schildersbuurt. In het bijzonder hebben wij bij de gehele inrichting en de beoogde locatie specifiek gekeken naar de sociaal en financieel kwetsbare groepen.

Vanaf de start van de activering aan de hand van informatiebijeenkomsten zijn zij meegenomen en worden zij ook gestimuleerd om mee te denken over de uitvoering.

Er is voor de wijk een speciale avond georganiseerd, waarop de buurt een reactie kon geven op het schetsontwerp.

De kinderen van de basisschool De Petteflet is gevraagd wat zij nog missen in de huidige speeltuin en graag toegevoegd zien in de uitbreiding. Hierop kwamen vele reacties en de gemene deler bestond uit: klimmen, springen en glijden. In het ontwerp is hier invulling aan gegeven. De beweegprogramma's waar lokale partijen, verenigingen en bewoners aan kunnen deelnemen zullen ook deels op deze kwetsbare bewoners worden aangepast zodat de begeleiding straks optimaal verloopt.

Samenwerking

Verschillende partijen zijn enthousiast over het schetsontwerp. Zo wil Huis de B buitenactiviteiten organiseren bij de uitbreiding voor kinderen uit de wijk Kostverloren-Schildersbuurt. De Stichting Van Ostade kan samen met de Huurdersvereniging Kostverloren, de grootste vereniging in de Schilderswijk met meer dan 200 leden, promotionele activiteiten uitvoeren en in de toekomst evenementen rondom de nieuwe speel- en ontmoetingsplek organiseren. Diverse clubjes van het Kostverloren Kwartier hebben al toegezegd graag buitenactiviteiten te willen organiseren. Bijvoorbeeld: de schaak- en damclubs voor kinderen en volwassenen willen in het weekend en de zomer wedstrijden houden. De bewegingsclubs willen met goed weer ook dat hun activiteiten buiten plaatsvinden.

Kortom: het idee voor een nieuwe speel- en ontmoetingsplek maakt veel positieve geluiden los in de buurt. Door zoveel partijen op een plek kunnen er weer nieuwe samenwerkingen ontstaan.

De beoogde uitbreiding is in nauwe samenwerking voorbereid met de Speeltuincentrale, Donkergroen Design en De K van Kinderen.

Draagvlak

Het project wordt breed gedragen in Kostverloren-Schildersbuurt, tijdens onze inventarisatie hebben we een hoge mate van betrokkenheid gevonden:

- Stichting van Ostade
- De Speeltuincentrale
- Huize de B (buitenschoolse opvang)
- De Pettefletschool
- TIK (Thuis in Kostverloren)
- HVK (Huurdersvereniging Kostverloren)
- Gemeente Groningen
- Sportscholen in Kostverloren

Lokale partijen, verenigingen en bewoners hebben al aangegeven graag te willen meehelpen bij de ontwikkeling van de uitbreiding. Hierdoor wordt deze plek een echte plaats waar kinderen en bewoners openbaar kunnen bewegen, spelen en ontmoeten.

Communicatie

De ondersteuning, die wij ontvangen van de verschillende financiers voor de herinrichting van onze speeltuin zal gepubliceerd worden op onze website en facebookpagina. Ook zullen we hiervan melding maken in de lokale en regionale media.

Promotie en opening

Partijen uit de wijk, verenigingen en bewoners zijn door de Stichting al geïnformeerd over de plannen en deze zijn erg positief ontvangen. Voordat wij de nieuwe ontmoetingsplek gaan/kunnen realiseren, beginnen wij met de promotie hiervan, zodat het doel zo breed mogelijk onder de aandacht wordt gebracht en iedereen ervan op de hoogte is wanneer de uitbreiding er komt. Hiervoor wordt de Facebook-pagina van Schildersbuurt-Kostverloren Groningen ingezet, de digitale wijkschermen (Het WIS) worden ingezet. Daarnaast gaan wij flyers maken, uitdelen en ophangen door het gebied Kostverloren-Schildersbuurt.